

Memòria històrica

Sentit record als partisans italians desapareguts a l'Ebre

Una delegació de Marzabotto, encapçalada per l'alcaldessa, Valentina Cuppi, presideix l'acte anual d'homenatge als soldats morts a la Batalla, al Memorial de les Camposines

J. JOAQUIM BUJ ALFARA
LA FATARELLA

L'alcaldessa italiana demanava ahir al migdia «disculpes per tot allò que el fascisme italià va fer tant a Itàlia com aquí». Valentina Cuppi remarcava que Espanya i Itàlia són «països de resistència i van haver persones italianes que van venir a donar suport a les forces que resistien els atacs feixistes durant la Guerra Civil». Aquests voluntaris es coneixen amb el nom de partisans.

Una d'aquestes persones que s'hi van deixar la pell a la Batalla de l'Ebre era l'excalcalde de Marzabotto, un poble del sud de Bolonya, des del setembre de 1920 fins al novembre de 1921, quan Benito Mussolini va prendre el poder a Itàlia. Va haver de marxar del país perquè va patir atacs feixistes i amenaces de mort.

Amadeo Nerozzi va arribar a Espanya l'any 1936 per unir-se a l'exèrcit republicà. Va formar part de la XII Brigada internacional, que després seria coneguda com la Brigada Garibaldi. Va morir al setembre de 1938 a causa d'un projectil d'artilleria que va impactar prop de la tenda hospital on treballava com a portalliteres. La Direcció General de Memòria Democràtica considera que l'home podria estar enterrat en una de les fosses fosses documentades de Móra d'Ebre. A Marzabotto hi ha un carrer que duu el seu nom i a l'Ajuntament de la població hi ha una inscripció dedicada a ell.

Entre la vintena d'autoritats i familiars d'Amadeo Nerozzi presents ahir a les Camposines es trobaven la seua besneta, Elisa, i el seu net, Giorgio Galatini, visiblement emocionats comentaven al *Diari* que «avui és el dia que descobrim la seua història aquí i agraïm molt a la Generalitat i a la directora del Memorial Democràtic, Gemma Doménech, així com a l'assessora de l'alcaldessa de Marzabotto, Patricia Ortadas, per tot el treball que han fet i encara continuen realitzant».

Per als Galatini, la història i mort d'Amadeo Nerozzi a la Batalla de l'Ebre ha estat un episodi

L'alcaldessa de Marzabotto, Valentina Cuppi, adreçant-se als participants en l'acte. FOTO: JOAN REVILLAS

de la vida del seu avantpassat que han descobert tan sols en dos mesos, gràcies als contactes entre l'Ajuntament de Marzabotto i la Generalitat.

Ara el nom de l'excalcalde italià ja figura en una de les 41 plaques amb els noms de 1.623 víctimes de la Batalla de l'Ebre conegudes fins ara. Ahir s'hi van afegir 79 noms més en aquest Memorial.

El Govern afegeix el nom de 79 víctimes de la Batalla de l'Ebre a les Camposines

El moment més emotiu era quan els familiars depositaven roses i un gran ram de flors amb un llaç de la bandera italiana a la nova placa de les Camposines. «Hem sentit una emoció molt gran, increïble, crec que ningú no pot arribar-se a imaginar el que s'ha patit a la guerra», conclou Elisa.

La Massacre de Marzabotto

L'any 1944 les tropes nazis van anar durant tres dies casa per ca-

El Memorial de les Camposines disposa de 41 plaques amb els noms de 1.623 víctimes de la Batalla de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

sa per matar a sang freda totes les persones que hi trobaven. Després van cremar les cases. Van matar gairebé 800 persones. Les víctimes van ser dones, nens i gent gran. Els homes no hi eren perquè estaven lluitant a la guerra.

L'alcalde de la Fatarella, Francesc Blanch, va demanar «no institucionalitzar la desmemòria per no oblidar fets com aquests».

La consellera de Justícia, Ester Capella, va expressar el «compromís per restituir la memòria, sobre la qual s'hi va imposar un vel de silenci després de la Guerra Civil». Segons Capella, «farem tot el possible per a visibilitzar les víctimes i que les famílies puguin tancar el dol. Som hereus de la lluita d'aquelles persones que van morir a la Batalla de l'Ebre».